

Familierechtbank Brussel (Ned.), vonnis van 12 januari 2015

Binnenlandse adoptie – Uitspraak gewone adoptie van een meerderjarige – Artikel 353 BW – Internationale bevoegdheid – Artikel 66 WIPR – Gewone verblijfplaats kandidaat-adoptanten in België – Toepasselijk recht – Montenegrijnse en Belgische nationaliteit – Totstandkoming adoptie – Artikel 67 WIPR – Toepassingsgebied – Artikel 70 WIPR – Toestemming adoptie – Artikel 68 WIPR – Wijze van totstandkoming van de adoptie – Artikel 69 WIPR – Belgisch recht

Adoption interne – Adoption simple d'un majeur – Article 353 C. civ. – Compétence internationale – Article 66 CODIP – Résidence habituelle candidats adoptant en Belgique – Droit applicable – Nationalité belge et du Monténégro – Formation de l'adoption – Article 67 CODIP – Champ d'application – Article 70 CODIP – Consentement à l'adoption – Article 68 CODIP – Mode d'établissement de l'adoption – Article 69 CODIP – Droit belge

INZAKE de gewone adoptie van:

De jongheer **E.**, van Montenegrijnse nationaliteit, geboren te Rozaje op [...] 1993, ongehuwd, wonende [...]

kandidaat-geadopteerde

die verschijnt in persoon

door:

de heer **I.**, van Montenegrijnse nationaliteit, geboren te Bijelo Polje op [...] 1961,

en zijn echtgenote,

mevrouw **Z.** van Belgische nationaliteit, geboren te Rozaje op [...] 1959

echtgenoten, gehuwd te Rozaje op [...] 1986

verzoekers, kandidaat-adoptanten,
die verschijnen in persoon,

advocaat: Haegeman loco B. Vrijens, advocaat met kantoor te 9000 Gent, Kortijksesteenweg, 641

* * *

Gelet op:

- het verzoekschrift tot gewone adoptie, neergelegd ter griffie van de rechtbank op 12 november 2012, ingeschreven onder nummer [...]B in het register der verzoekschriften, met bijlagen;
- de in artikel 1231-4 Gerechtelijk Wetboek vereiste administratieve stukken (geboorteakten en bewijs van nationaliteit - neergelegd samen met het verzoekschrift en/of bijkomend bij de behandeling ter zitting);
- het schriftelijk advies van het Openbaar Ministerie van 26 augustus 2013, neergelegd ter griffie op 29 augustus 2013, met het bijgevoegde politionele onderzoek om inlichtingen in te winnen omtrent de voorgenomen adoptie, conform artikel 1231.5 en 1231.7 Gerechtelijk Wetboek;
- de stukken neergelegd door partijen

Op de zitting van 20 oktober 2014 werden in raadkamer gehoord,

- verzoekers, kandidaat-adoptanten in persoon;
 - en de kandidaat-geadopteerde, E. in persoon; bijgestaan door een persoonlijke tolk en door hun advocaat, Mter. Haegeman loco B; Vrijens;
- Van hun verklaringen werd proces-verbaal opgesteld;

Tevens werd gehoord, de heer J. Vanaudenhoven, substituut-procureur des Konings in zijn mondeling advies, met mogelijkheid tot repliek door partijen;

Op de zitting van 17 november 2014 werd de behandeling van de zaak in raadkamer verdergezet; Daarbij werden gehoord verzoekers in persoon, de kandidaat-geadopteerde in persoon, mevrouw S. (dochter van verzoekers) in persoon, evenals de heer J. Vanaudenhoven, substituut-procureur des Konings in zijn mondeling advies, met mogelijkheid tot repliek door partijen;

Er werden bijkomende stukken neergelegd, de debatten werden gesloten en de zaak werd vervolgens in beraad genomen.

* * *

1. Voorwerp van de vordering.

De vordering van de heer en mevrouw I. – Z., zoals geformuleerd in hun verzoekschrift neergelegd op 12 november 2012, strekt ertoe om de gewone adoptie toe te staan door hen van de meerderjarige E.

2. De feiten en voorgebrachte stukken.

2.1

De jongeheer E., is geboren op [...] 1993, van Montenegrijnse nationaliteit, als kind van H. (vader) en M. (moeder). Hij is de zoon van een zus van I. (kandidaat-adoptant).

Partijen hebben ter zitting verklaard dat E. reeds sinds de leeftijd van ongeveer 3 jaar in hun gezin in Montenegro - Rozaje was opgenomen, in het huis van de grootouders (de ouders van I. en N.). Toen hij ongeveer acht jaar was, zijn de echtgenoten I. Z. en hun drie kinderen gevlucht naar België, maar zonder E., over wie ze geen ouderlijke rechten hadden.

De reden dat hij destijds in hun gezin werd opgenomen is volgens hun verklaring dat er in het gezin van zijn oorspronkelijke ouders veel problemen waren met alcohol en drugs, waardoor de ouderlijke zorg voor E. in het gedrang kwam. Om dezelfde redenen, heeft E., na het vertrek van het gezin van I., een tijd gewoond bij een andere nonkel in Rozaje.

Partijen verklaren ter zitting dat E. door de problemen in het gezin van zijn oorspronkelijke ouders geen kansen heeft om te studeren of iets van zijn leven te maken. De adoptanten willen hem verder helpen in zijn leven zoals hun eigen kinderen. Hem in hun gezin in België laten verblijven als student met een studenten-visum is voor hen geen optie. Ze beschouwen hem immers niet als een inwonende student, maar als een echte zoon.

2.2

Op 28 augustus 2012 hebben de oorspronkelijke ouders van E. ten aanzien van notaris Kozar Feho te Rozaje, een verklaring afgelegd dat ze akkoord zijn dat Z. (verzoekster) van Brussel, België, hun kind, hun zoon E., geboren op [...] 1993 te Rozaje en wonende te Kljeno, gemeente van Rozaje, adopteert.

2.3

Op het ogenblik van neerleggen van het verzoekschrift en tijdens het gevoerde politieel onderzoek verbleef E. nog in Montenegro.

Sinds december 2013 verblijft E. volgens verklaring van partijen in België, in het gezin van verzoekers. Hij is naar België gekomen met een toeristenvisum en heeft volgens verklaring van partijen op 3 februari 2014 een aankomstverklaring afgelegd, na het verstrijken van het toeristenvisum.

2.4

Bij het politieel onderzoek werden de kinderen van verzoekers gehoord. Zij gaven alle drie te kennen geen bezwaar te hebben tegen de voorgenomen adoptie. Ter zitting heeft dochter S. uitgelegd dat toen destijds E. in hun gezin kwam wonen, ze nog te jong was om te begrijpen waarom hij bij hen kwam wonen en toen ze naar België vluchtten, ze 'dan juist niet begreep waarom E., die ze ondertussen als haar broer beschouwde, niet meekon.

2.5

Partijen hebben uitgelegd dat zij geen "officieel" bewijs (zoals een inschrijving in het bevolkingsregister of attest inzake kinderbijslag of ziekteverzekering) konden bijbrengen dat E. destijds in Montenegro al in hun gezin woonde. Omdat het dorp waar ze woonden, relatief klein was, was iedereen van de feitelijke situatie op de hoogte en hebben ze nooit praktische problemen ondervonden.

Verzoekers brengen thans een aantal schriftelijke verklaringen bij, van de postbode, buren en familieleden. De verklaringen zijn telkens ondertekend en respectievelijk voorzien van een stempel van de postdiensten of vergezeld van een kopie van de identiteitskaart. Ook wordt een verklaring bijgebracht van het diensthoofd van de politie van Rozaje en van de Voorzitter van de gemeente Rozaje, telkens voorzien van stempels van de betrokken dienst.

Elke verklaring bevestigt (in verschillende bewoordingen) dat E. van jongsaf op regelmatige basis verbleef in het gezin van I. in diens ouderlijk huis, waar ook zijn broer N. woonde en diens ouders en dat broer N. (nonkel van E.) zich verder over hem ontfermd heeft). De politiedienst en de voorzitter van de gemeente bevestigen dat er problemen waren in het oorspronkelijk gezin van E., reden waarom de nonkel I. (verzoeker) dan voor hem zorgde.

Er wordt ook een attest voorgelegd van een tandarts, volgens hetwelk er op een bepaald ogenblik tandheelkundige verzorging, nodig was en dat E. toen op consulatie is gekomen onder de begeleiding van I. en Z. (verzoekers).

Tot slot worden foto's voorgelegd waarop E. te zien tussen allerlei familieleden, waaronder zijn nonkel N. (broer van de kandidaat-adoptant) in het huis van zijn grootouders, de ouders van I. en N. Het betreft volgens betrokkenen foto's die nonkel N. hen nu ter beschikking heeft gesteld omdat het gezin van I. toen ze het land in oorlogsomstandigheden verlieten, zelf geen foto's hebben meegenomen en deze verloren zijn.

3. Advies openbaar ministerie.

In zijn schriftelijk advies van 26 augustus 2013 heeft het parket wat de grond betreft, opgemerkt dat de voorgenomen adoptie niet kan worden geacht gegrond te zijn op wettige redenen, dat zij als enig oogmerk heeft om aan E. verblijfsrechtelijke en andere voordelen te verschaffen, terwijl hij zich nog steeds in zijn thuisland bevindt, samen met diens familie en dit geen omstandigheden zijn waarvoor een adoptie kan aangewend worden.

Na bespreking ter zitting van 20 oktober 2014 merkte het openbaar ministerie in zijn mondeling advies op dat er geen bewijs voorligt van de voorgehouden feitelijke omstandigheden en dat een loutere verklaring toch niet kan volstaan. E. willen laten studeren in België, kan niet volstaan als reden om hem te adopteren.

Na de bespreking van de bijkomende stukken op de zitting van 17 november 2014, heeft het openbaar ministerie opgemerkt dat er thans meer elementen voorliggen zodat de rechtbank de concrete band die er voordien al was tussen E. en de kandidaat-adoptanten kan beoordelen.

4. De bevoegdheid - toepasselijk recht.

De kandidaat-adoptanten hebben hun gewone verblijfplaats in België en adoptante, mevrouw Z. heeft de Belgische nationaliteit verworven. Conform artikel 66 WIPR is de Belgische rechter dan ook internationaal bevoegd.

Nu de kandidaat-adoptanten hun verblijfplaats hebben te Koekelberg is de Brusselse rechter territoriaal bevoegd, conform artikel 628,21° Gerechtelijk Wetboek.

De adoptanten hebben een verschillende nationaliteit: de heer I. heeft nog de nationaliteit van Montenegro daar waar mevrouw Z. al de Belgische nationaliteit heeft verworven. Conform artikel 67 WIPR wordt in dat geval voor wat betreft de voorwaarden voor de totstandkoming van de adoptie, het recht toegepast van de staat op wiens grondgebied de adoptanten hun gewone verblijfplaats hebben. Het Belgische recht moet dan ook worden toegepast. Ditzelfde recht beheerst conform artikel 70 de aard van de door de adoptie geschapen band en of de geadopteerde ophoudt lid te zijn van zijn oorspronkelijke familie.

Wat de vereiste toestemmingen betreft, wordt dit conform artikel 68 WIPR beheerst door het recht van de staat op wiens grondgebied de geadopteerde zijn gewone verblijfplaats heeft onmiddellijk voorafgaand aan zijn overbrenging ter adoptie of, bij afwezigheid van een overbrenging ten tijde van de adoptie. Het Belgisch recht beheerst de toestemming van de geadopteerde indien het recht dat krachtens die bepaling van toepassing is, niet voorziet in de noodzaak van een dergelijke toestemming of de instelling van de adoptie niet kent.

In deze zaak betreft het de adoptie van een meerderjarige, zodat er geen sprake is van een "overbrenging ter adoptie". Op het ogenblik van de adoptie verblijft E. nu in België, zodat het Belgische recht toepasselijk is. Ten overvloede blijkt uit het voorgelegde recht van Montenegro dat dit recht de instelling van adoptie van een meerderjarige niet kent (zie artikel 131 van het familiewetboek van 29-12-2006: volle adoptie is mogelijk tot de leeftijd van 10 jaar; artikel 133: gewone adoptie is mogelijk tot de leeftijd van 18 jaar), zodat ook in dat opzicht in elk geval Belgisch recht moet worden toegepast op de vereiste toestemming van de geadopteerde.

Conform artikel 69 WIPR is het Belgische recht hier ook toepasselijk voor wat betreft het recht toepasselijk op de wijze van totstandkoming van de adoptie.

Alle aspecten van de voorgenomen adoptie worden in deze zaak dus beheerst door het Belgische recht.

5. De ontvankelijkheid.

Het neergelegde verzoekschrift is regelmatig naar de vorm. De voor de ontvankelijkheid vereiste administratieve stukken (geboorteakten - bewijs nationaliteit) werden neergelegd samen met het verzoekschrift of nadien verder aangevuld. Er zijn hier geen bezwaren voor de ontvankelijkheid van de vordering.

6. Ten gronde.

6.1

De kandidaat-adoptanten en de meerderjarige geadopteerde hebben hun toestemming met de adoptie gegeven in hun verklaring voor de rechtbank waarvan proces-verbaal werd opgesteld, conform artikel 348-1 en 348.8 BW.

De kinderen van de kandidaat-adoptanten werden in het politieel onderzoek op vraag van het parket geconsulteerd en zij gaven te kennen geen bezwaar te hebben tegen de voorgenomen adoptie. Van de ouders, woonachtig te Montenegro werd geen advies ingewonnen, maar uit de voorgelegde stukken blijkt dat zij hun toestemming hebben betuigd in een verklaring tegenover een notaris te Montenegro - Rozaje. (zie artikel 1231.5 Ger.W.). De ouders van de geadopteerde werden voor de rechtbank opgeroepen (zie artikel 1231.10 Ger.W.) zodat zij desgevallend de kans hadden om hun bezwaren te kennen te geven, maar zij waren niet aanwezig en werden niet vertegenwoordigd.

Gezien het hier de adoptie van een meerderjarige betreft, is de toestemming van diens ouders overigens niet vereist (zie artikel 348;3 j° 343c BW).

De geadopteerde is niet gehuwd en heeft zelf geen kinderen.

Alle vereiste toestemmingen zijn bijgevolg voorhanden, en er zijn geen bezwaren gekend die in overweging zouden moeten worden genomen.

6.2

De kandidaat-adoptanten voldoen aan de leeftijdsvereisten zoals voorzien in artikel 345 BW.

Aan de hand van de ter zitting verstrekte uitleg en de voorgelegde bewijselementen, acht de rechtbank het bewezen dat E. reeds als kind was opgenomen in het gezin van de kandidaat-adoptanten (die zijn nonkel en tante zijn) omwille van de problematische opvoedingssituatie in het gezin van zijn oorspronkelijke ouders. De voorgelegde stukken, welke authentiek overkomen, zijn inhoudelijk met elkaar overeenstemmend op dat vlak. Dat één en ander nooit "officieel" werd geregeld omdat betrokkenen geen praktische noodzaak daartoe ondervonden omdat iedereen in hun relatief klein dorp van de situatie op de hoogte was, is niet van alle geloofwaardigheid ontbloot.

De wens van betrokkenen om E. thans als meerderjarige te adopteren, zodat ze hem verder als de jong-volwassene die hij is, kunnen begeleiden en kansen kunnen bieden op een beter leven, lijkt aldus gebaseerd te zijn op hun bijzondere affectieve band die wel degelijk verder gaat dan de gewone familiale band tussen nonkel - tante en neef. Dat er daarmee ook een verblijfsrechtelijk voordeel verworven wordt voor E. in België, doet daaraan geen afbreuk.

De rechtbank kan besluiten dat de gewone adoptie van de meerderjarige E. door verzoekers op wettige redenen is gegrond.

Het verzoek kan dan ook worden ingewilligd.

6.3

Wat de naam betreft hebben betrokkenen verklaard te opteren voor het behoud van de naam van de geadopteerde conform artikel 353.3 BW.

OM DEZE REDENEN, DE RECHTBANK,

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken;

Gelet op de artikels 1231.2 e.v. Ger.W., 343, 344.1, 345, 348, 353 BW; en 66 - 70 WIPR;

Gehoord het mondeling advies van de heer Vanaudenhoven, substituut-procureur des Konings ter zitting van 20 oktober en 17 november 2014, met mogelijkheid tot repliek door partijen,

Verklaart de vordering van verzoekers zoals geformuleerd in hun verzoekschrift neergelegd op 12 november 2012, ontvankelijk en gegrond:

Spreekt de **gewone adoptie** uit:

van **E.** , van Montenegrijne nationaliteit, ongehuwd, geboren te Rozaje (Montenegro) op [...] 1993;

door de echtgenoten, de heer I., van Montenegrijnde nationaliteit, geboren te Bijelo Polje op [...] 1961, en mevrouw Z., van Belgische nationaliteit, geboren te Rozaje op [...] 1959,

Geeft akte aan partijen dat zij ervoor opteren om de naam van de geadopteerde ongewijzigd te behouden; Zegt voor recht dat de naam en voornaam van de geadopteerde ongewijzigd zullen blijven;

Laat de kosten van de procedure ten laste van verzoekers.

Aldus gevonnist en uitgesproken ter openbare terechtzitting van de 253e kamer van de Nederlandstalige Rechtbank van Eerste Aanleg Brussel, sectie Familierechtbank, op 12 jan. 2015

waar aanwezig waren en zitting namen:

Mevrouw K. Van Der Borgh: alleensprekend rechter,
familierechter

Mevrouw A De Cooman: griffier.

